

Teatre Malic (1984-2002)

Obrir i tancar: un acte de llibertat

Quan, el novembre del 1984, vam obrir el Teatre Malic, no sabíem on ens embarcàvem. Per a nosaltres (l'Eugeni Navarro, la Mariona Masgrau i jo mateix, de La Fanfarra), va ser una necessitat de la nostra carrera artística: disposar d'un espai on poder crear en llibertat, sense dependre de les exigències de la demanda, centrades en el públic infantil. Un acte evident de llibertat i d'afirmació que, com de seguida comprovàrem, transcendí els nostres objectius inicials. En efecte, aviat ens adonàrem que obrir un teatre era obrir una finestra al món, un lloc de trobada i d'encreuament, entre titellaires, actors i artistes de tota mena, entre gèneres diferents, entre espectadors i creadors, entre artistes locals i estrangers... I obrir aquesta finestra era també inaugurar un diàleg amb la ciutat, diàleg que amb els anys s'anà convertint en un compromís i en una responsabilitat. És així com ens vam veure embarcats en un projecte excitant, un viatge llarguíssim per espais inexplorats. Un viatge que ens va portar pels Pupis Sicilians, que reproduïren al Malic les condicions exactes d'aquesta mena de teatre de Palerm; per curioses sessions de màgia (on s'hi feia aparèixer un elefant!); pels cabarets literaris, eròtics o de mena més "cutrona"; per òperes on els cantants cantaven a un pam del públic o es barrejaven entre els mateixos espectadors; per obres de text de nova factura o d'autors d'última hora; per propostes atrevides de directors joves o madurs; i per tantes altres geografies del món del teatre. I allò que en un principi era la necessitat d'una companyia de titelles, es va revelar com una aventura compartida d'incalculables riqueses.

S'ha de dir que, com en totes les coses de la vida, aquesta aventura tenia també el seu costat obscur, i ja se sap que, com més intensa és una banda, més intensament es viu l'altra. Tothom

coneix aquests ingredients foscos dels teatres petits –les misèries de l'autoexplotació, la incertesa constant en el futur, el viacrucis de negociar les subvencions primer i les pòlisses bancàries després, els *déjà vu* de la reivindicació cíclica any rere any parlant de les mateixes coses, etcètera, etcètera. Tothom ho sap, però s'ha de viure per saber realment com aquest costat fosc s'acaba convertint en un llast. L'acumulació dels anys equilibra aquests dos costats, fins que arriba un dia en què veus molt clar que l'agulla de la balança s'inclina cap al costat fosc. Continuar navegant en aquestes condicions seria com fer-ho en un vaixell fantasma, que sembla que va endarrere en comptes d'anar endavant. Arribats aquí, plegar es converteix en un acte simètric al d'obrir: un acte d'afirmació del teatre com a sinònim d'aventura i de llibertat. És per això que no hem volgut tancar des de la impudícia exhibicionista de la queixa i de la rancúnia. Divuit anys de Malic, dels quals preferim sobretot reivindicar, no les seves vergonyes obscures, sinó els seus moments més feliços i lluminosos.

Toni Rumbau
Endirector del Teatre Malic

